

Beslut

Datum

2019-10-21

Dnr (anges vid skriftväxling)

511-7960-2016

Beslut för bildande av naturreservatet Mörtsjöberget

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Mörtsjöberget
NVR-id: 2049340
Kommun: Strömsund
Län: Jämtland
Väggkarta: 153 Ramsele
Lägesbeskrivning: 17 km sydost om Hammerdal
Centrumkoordinater: N: 7038755 E: 529855 (SWEREF99 TM)
Fastighet: Del av Ede 4:19
Ägare: Enskild markägare
Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal: 218 hektar, varav 178 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	4
Föreskrifter	5
Undantag från föreskrifterna	7
Skötselplan.....	7
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	8
Länsstyrelsens bedömning	9
Naturvärdesinventeringar.....	9
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	10
Konsekvensutredning	10
Upplysningar	11
Bilagor	12

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Mörtsjöberget**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och återställas.

Syftet nås huvudsakligen genom att våtmark och grannaturskog får utvecklas fritt. I de delar av skogsmarken som är präglade av brand nås syftet genom naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder. Delar som är påverkade av modernt skogsbruk återställs till naturskog. Syftet nås också genom avveckling av granar för att gynna naturvärden knutna till lövträd samt genom hävd av rikkärr.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Naturskogsområdets storlek och mångformighet med dess livsmiljöer för en stor mångfald av arter.
- Brandpräglad tallskog med ett glest, solgenomsläppligt trädskikt, ett tunt humusskikt samt gamla brandskadade tallar, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Brandpräglad barrblandskog med tydligt inslag av lövträd, samt gamla brandskadade tallar, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Grandominerad skog präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.

- Grandominerad skog på kalkrik jordmån med kontinuitet av gamla träd och opåverkad hydrologi, inklusive kalkrika sumpskogsstråk och backkärr.
- Öppet och vidsträckt rikkärr med bitvis kraftig kalkpåverkan och en opåverkad hydrologi.

Beskrivning av området

Mörtsjöberget ligger omkring 17 kilometer sydost om Hammerdal. Bergets topp ligger drygt 390 meter över havet och reser sig 90 meter över Mörtsjön och Stor-Mörtsjöflon i norr. Berggrunden består av revsundsgranit som går i dagen i vissa branta bergspartier och i små hållmarkspartier kring Stor-Mörtsjöflon. Jordarten är en moig relativt blockfattig morän, men mindre partier av blockhav förekommer. Närheten till kalkberggrunden i väster medför att moränen till stor del är kalkrik.

Naturreseptatet är 218 hektar stort och består dels av ett till stora delar brandpräglat naturskogsområde kring Mörtsjöberget och dels av rikkärrat Stor-Mörtsjöflon som ligger på norra sidan av berget. Topologin och geologin är variationsrik vilket, tillsammans med en varierad brandhistoria, medför en stor mångfald av skogstyper och livsmiljöer; från kraftigt brandpräglade tallskogar på tunna jordar till sumpskogar och näringsrika granskogar med få eller inga spår av brand. En del av skogen på berget avverkades för några år sedan. Dessutom genomgick delar av den övriga skogen en kraftigare huggning på 1950-talet, vilket påverkat områdets naturvärden negativt, men då inga riktiga kalytor togs upp finns ändå gamla träd kvar i dessa bestånd. Stor-Mörtsjöflon är ett relativt stort och öppet rikkärr som till viss del kan betecknas som ”extremrikkärr” och hyser mycket höga naturvärden.

En mer omfattande beskrivning av området finns i skötselplanen, bilaga 4. Se även artförteckningen, bilaga 5.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. framföra motordrivet fordon i terräng,
6. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
10. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

11. dikesrensa,
12. uppföra jakttorn.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. utglesning av trädsikt genom ringbarkning, fällning eller liknande, av upp till 50 granar per 5-årsperiod, i områden som markeras på karta, bilaga 1,
4. naturvårdsbränning med nödvändiga åtgärder såsom trädfällning och anläggande av mineraljordsträngar för brandavgränsning, transport av bränningsutrustning med motorfordon och dylikt, alternativt brandefterliknande åtgärder som att skada trädstammar och avveckla granar, i områden som markeras på karta, bilaga 1,
5. röjning eller fällning av träd i områden som markeras på karta, bilaga 1,
6. myrslätter och röjning av igenväxningsvegetation i rikkärr som markeras på karta, bilaga 1, samt borttransport av hö och röjningsrester,
7. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
8. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved,
5. framföra motordrivet fordon i terräng.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst och vid sjukfall,
- d) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- e) att framföra motordrivet fordon i statligt tjänsteärende,
- f) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med motordrivet fordon på fastmark,
- g) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare (<400 kg) bandgående fordon på våtmark, eller med terrängskoter på väl tjälad och snötäckt mark,
- h) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- i) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt, samt att märka jakttorn med nummerskylt,
- j) röjning av buskar och träd med en brösthöjdsdiameter mindre än 10 centimeter och inom 80 meter från älgpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- k) normalt underhåll av befintlig väg som markeras på karta, bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Skogsstyrelsen pekade ut fem nyckelbiotoper och två objekt med naturvärden i området 2016. Efter att nyckelbiotoperna pekats ut utförde Länsstyrelsen en naturvärdesinventering av området.

Länsstyrelsen valde 2016 att föreslå Mörtsjöberget som naturreservat. Efter dialog med markägaren om gränsdragning och

efter godkännande från Naturvårdsverket kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser vilket slutfördes under 2019.

Uppdraget att värdera objektet och sköta förhandlingen har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingen slutfördes i april 2017 och förhandlingen avslutades i juli 2017, då avtal om inträngsersättning med berörd markägare var klart.

Under 2019 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Sju yttranden, varav fyra utan erinran, inkom till Länsstyrelsen.

Sametinget anser bland annat att det i syftet eller i områdesbeskrivningen ska framgå vilken betydelse och vilket värde området har för rennäringen. Länsstyrelsen har kompletterat informationen om hur rennäringen nyttjar området i områdesbeskrivningen i skötselplanen.

Jijnjevaerie sameby uppmuntrar inte bränning i området. Om det blir aktuellt med naturvårdsbränning i området kommer samråd med berörda samebyar att ske i samband med att Länsstyrelsen tar fram en bränningsplan.

Ede viltvårdsområde önskar undantag för att bygga/behålla jaktstolar/torn. Länsstyrelsen har kompletterat undantagen till föreskrifterna med ett undantag som tillåter att befintliga jakttorn underhålls och ersätts. Till jakttorn räknas även jaktstolar. För att uppföra nya jakttorn krävs tillstånd från Länsstyrelsen. De önskar även undantag för att märka stolar/torn med nummerskylt samt att röja skjutgator i anslutning till pass. Länsstyrelsen har lagt till undantag från föreskrifterna som tillåter detta. Vidare önskar de kunna placera ut saltstenar. Länsstyrelsen bedömer att det inte är lämpligt att saltstenar placeras ut i anslutning till källor och fuktig-blöt mark eftersom det kan leda till trampsador på marken och har inte gjort någon ändring i föreskrifterna. Det finns dock inget förbud mot att placera ut saltstenar i de delar av området som har torrare markförhållanden.

Länsstyrelsens bedömning

Delar av naturreservatet utgörs av kalkbarrskog och delar utgörs av lövträdsrik barrblandskog. Kalkbarrskog och medelålders till sena lövsuccessioner på frisk mark i boreal zon är underrepresenterade skogstyper både nationellt och i länet och prioriterade skogstyper enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2017. Det finns fem nyckelbiotoper i naturreservatet och den ingående brukningsenheten har en nyckelbiotopsareal som överstiger 5%. Nyckelbiotoperna är därmed prioriterade för formellt skydd enligt strategin.

Naturförhållandena varierar stort i området, vilket gynnar ett brett spektrum av arter. För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför bör förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att granskogens höga naturvärden bevaras och utvecklas bäst genom att skogen får utvecklas fritt. Länsstyrelsen bedömer också att naturvärden knutna till lövträd i de grandominerade delarna skulle gynnas av en viss utglesning av trädskiktet. Vidare bedömer Länsstyrelsen att områdets höga naturvärden knutna till den brandpräglade tall- och barrblandskogen skulle gynnas av naturvårdsbränning. Eftersom större delen av den brandpräglade skogen har ett läge och en terräng som gör att det kan vara svårt att utföra naturvårdsbränning föreslås även brandefterliknande åtgärder som skötselåtgärd. Länsstyrelsen bedömer även att röjning i tidigare kalkvavverkade partier skulle kunna påskynda utvecklingen mot områdets bevarandemål. Det tidigare hävdade rikkärrets naturvärden bedöms gynnas av myrslåtter och av att igenväxningsvegetation begränsas.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Skogsstyrelsen registrerade 2016 fem nyckelbiotoper samt två objekt med naturvärden i området. Rikkärret som ingår i naturreservatet inventerades vid Länsstyrelsens

våtmarksinventering 2000 där det placerades i näst högsta naturvärdesklass.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet ingår i område av riksintresse för rennäring (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet. Att skogsmarken, i och med bildande av naturreservat, skyddas mot avverkning bedöms ha en positiv inverkan för renbetet på landskapsnivå. Naturreservatets förvaltningsinriktning med naturvårdsbränning är sannolikt en förutsättning för att på lång sikt säkerställa ett bra bete medan åtgärden på kort sikt kan ha olika inverkan på betet, beroende på ståndort. I samband med framtagande av bränningsplan ska därför samråd med berörd sameby ske.

Naturreservatet ligger även inom område av riksintresse för vattendraget Ammerån (enligt 4 kap. 6 § miljöbalken). Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet har en positiv inverkan på riksintresset.

Gällande översiktsplan för Strömsunds kommun antogs 2014. Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området. Enligt den fördjupade översiktsplanen *Vindkraft i Strömsunds kommun, södra delen* från 2009, ligger naturreservatet inte inom område lämpligt för större vindkraftparker. Länsstyrelsen bedömer därmed att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,

- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chefsjurist Jon Paulsson, chef för naturskydd och förvaltning Per Sander samt handläggare Lisa Linck, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Jöran Hägglund
(beslutande)

Lisa Linck
(föredragande)

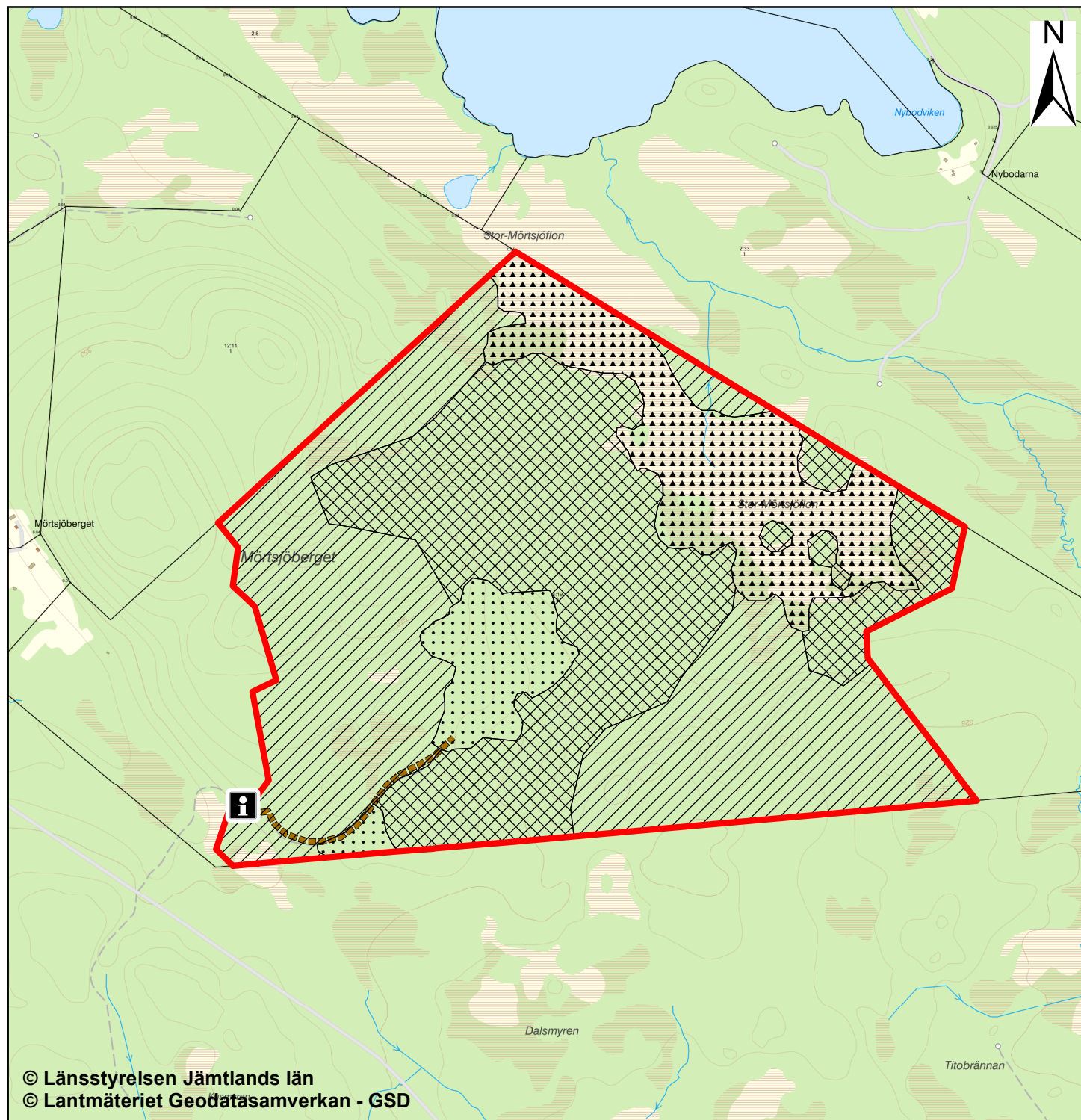
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Underhåll av väg
4. Skötselplan
- 4a. Skötselplankarta
5. Artförteckning

Naturreservatet Mörtsjöberget

Beslutskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

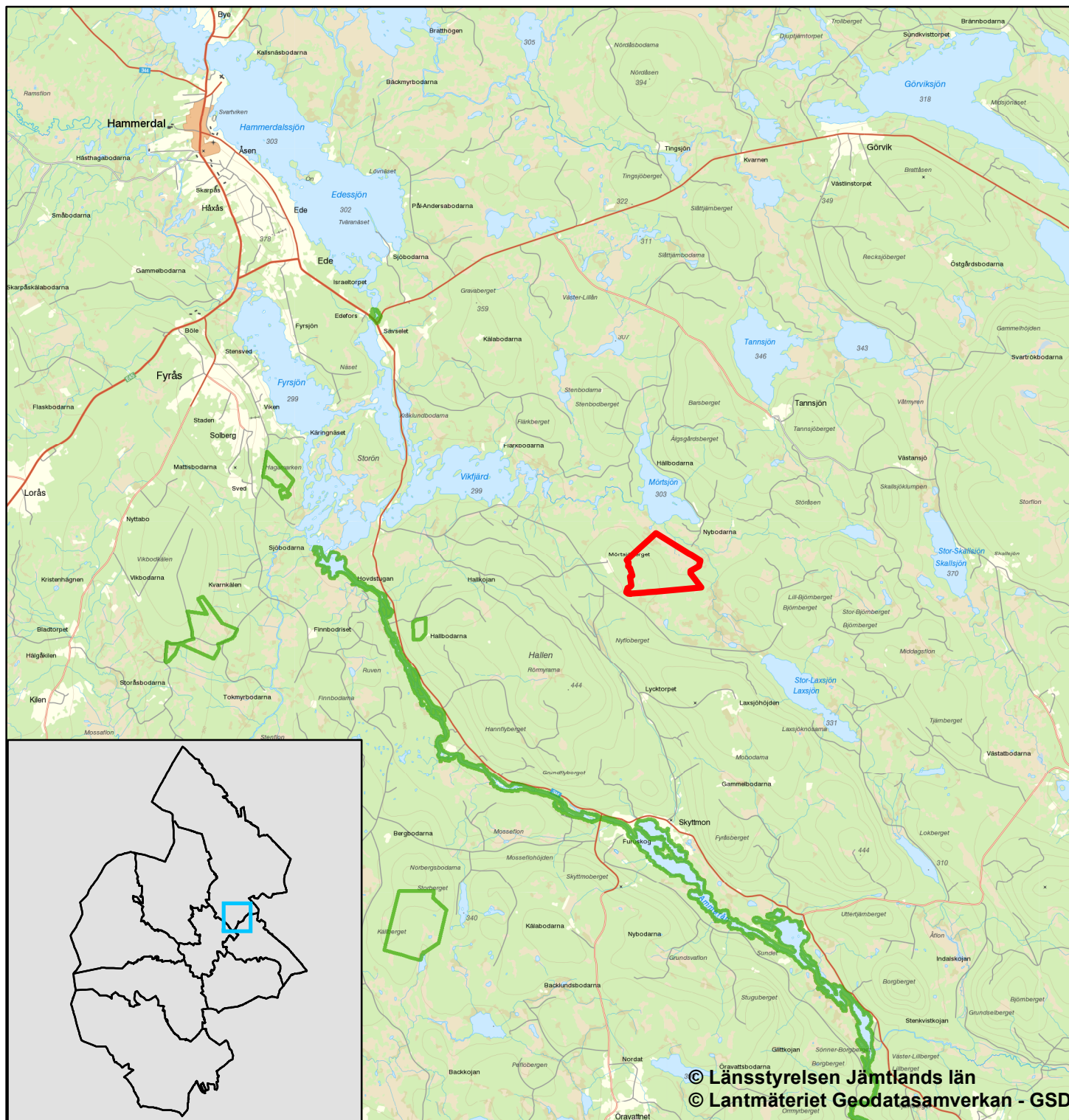
 Gräns för naturreseptatet
 Informationstavla som omfattas av föreskrift B2

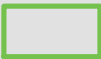
 Område som omfattas av föreskrift B3
 Område som omfattas av föreskrift B4
 Område som omfattas av föreskrift B3, B4 & B5
 Område som omfattas av föreskrift B6
 Väg som omfattas av undantag k) från föreskrifterna

0 500 m
Skala 1:15 000

Naturreseptatet Mörtsjöberget Översiktskarta

- Naturreseptatet Mörtsjöberget
- Övriga naturreseptat

0

10 Km

N

Skala 1:150 000

Bilaga 3

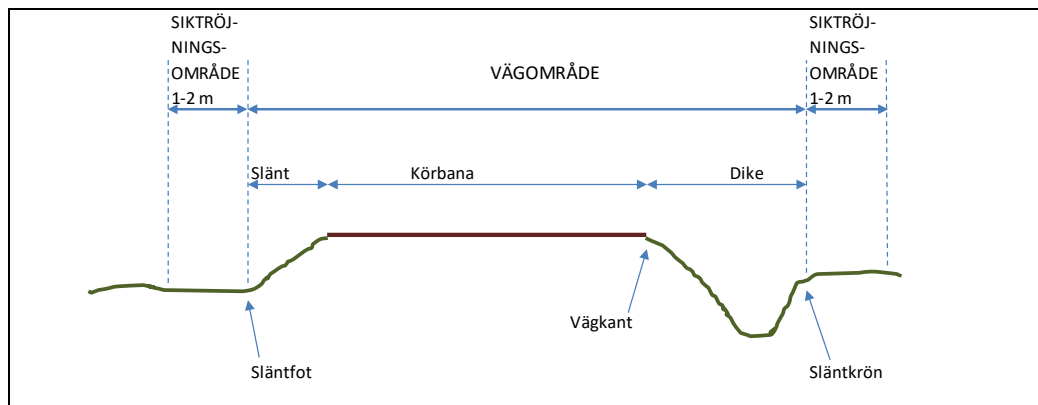
Underhåll av väg

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

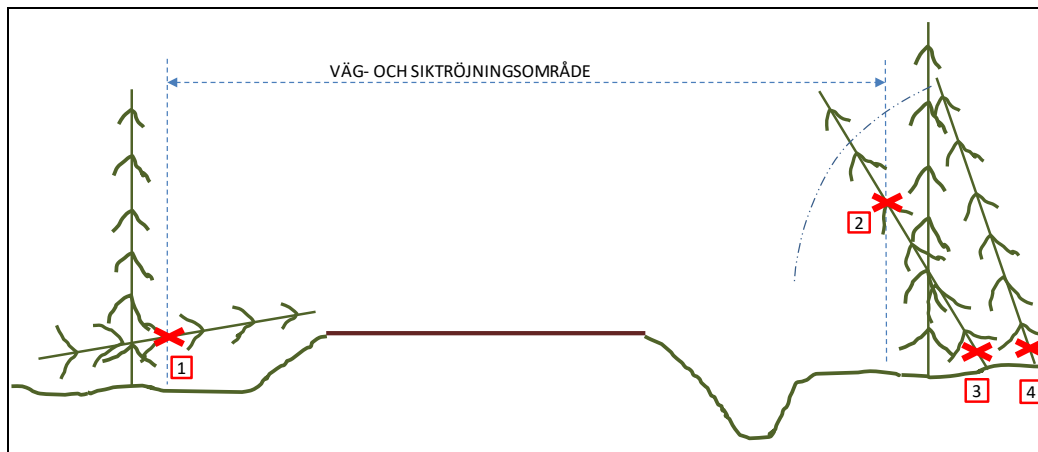
Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länsstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kantträd med mera, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Mörtsjöberget

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning	2
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP).....	4
 PLANDEL	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	6
Skötselområde A – Kalkbarrskog och lövträdsrik barrskog (92 hektar).....	6
Skötselområde B – Brandpräglad tall- och barrblandskog (80 hektar).....	7
Skötselområde C– Föryngringsytor (13 hektar)	8
Skötselområde D – Rikkärr (34 hektar).....	8
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	9
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	9
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	9
Övriga uppgifter.....	10
Bränningsplan.....	10
Uppföljning	10
Tillsyn.....	10
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	10
Källförteckning	11

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och återställas.

Syftet nås huvudsakligen genom att våtmark och grannaturskog får utvecklas fritt. I de delar av skogsmarken som är präglade av brand nås syftet genom naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder. Delar som är påverkade av modernt skogsbruk återställs till naturskog. Syftet nås också genom avveckling av granar för att gynna naturvärden knutna till lövträd samt genom hävd av rikkärr.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Mörtsjöberget
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Del av Ede 4:19
Markägare	Enskild markägare
Areal	218 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Områdesbeskrivning

Landskap och läge

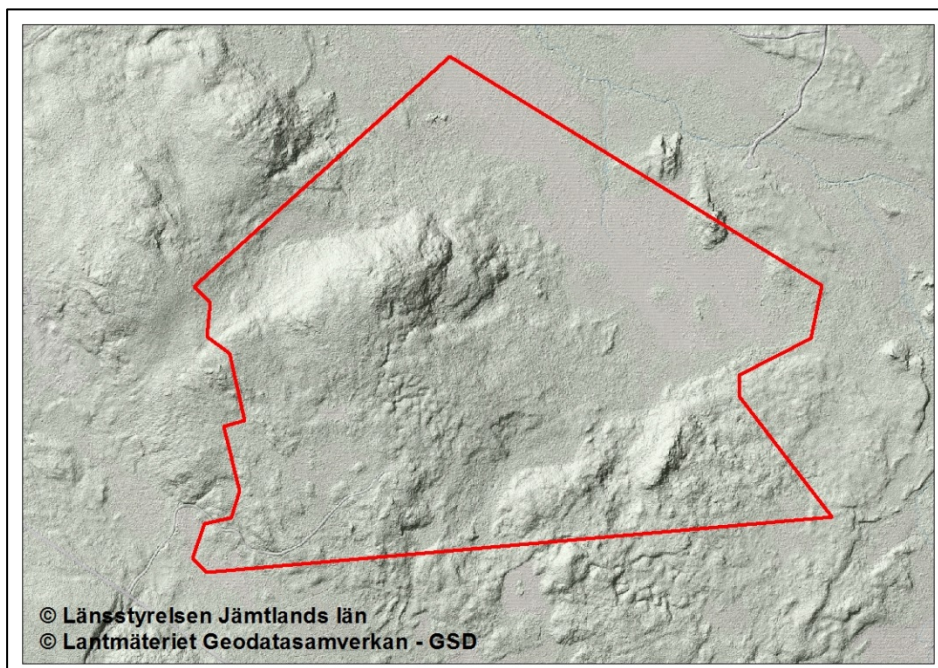
Naturreservatet Mörtsjöberget ligger i Strömsunds kommun, 17 kilometer sydost om Hammerdal. Mörtsjöbergets topp ligger drygt 390 meter över havet och reser sig 90 meter över Mörtsjön och Stor-Mörtsjöflon i norr.

Geologiska förhållanden

Berggrunden består av revsundsgranit som går i dagen i vissa branta bergspartier och i små hållmarkspartier kring Stor-Mörtflon. Jordarten är en moig relativt blockfattig morän, men mindre partier av blockhav förekommer. Närheten till kalkberggrunden i väster medför att moränen till stor del är kalkrik.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Höjds-kuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer.

Skogen

Skogen i naturreservatet består av ett till stora delar brandpräglat naturskogsområde. Topologin och geologin är variationsrik vilket, tillsammans med en varierad brandhistoria, medför en stor mångfald av skogstyper och livsmiljöer; från kraftigt brandpräglade tallskogar på tunna jordar till sumpskogar och näringsrika granskogar med få eller inga spår av brand. En del av skogen på berget avverkades för några år sedan. Dessutom genomgick delar av den övriga skogen en kraftigare huggning på 1950-talet, vilket påverkat områdets naturvärden negativt, men då inga riktiga kalytor togs upp finns ändå gamla träd kvar i dessa bestånd.

Våtmarken

På norra sidan av berget ligger rikkärret Stor-Mörtsjöflon som är ett relativt stort och öppet rikkärr. Kärret kan till viss del betecknas som "extremrikkärr" och hyser mycket höga naturvärden.

Naturvårdsarter

Det har inte utförts någon systematisk artinventering i området men totalt har 14 rödlistade arter, varav två hotade och en starkt hotad, påträffats vid inventeringar av områdets naturvärden. Se separat artförteckning i bilaga 5 för mer information.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Den äldre skogen har spår efter dimensionsavverkningar och under 1950-talet genomgick delar av skogen en kraftigare huggning. I södra delen av naturreservatet finns ett fångstgropssystem.

Länsstyrelsen Jämtlands län

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget nyttjas som vinterbetesmarker av Raedtievaerie och Jinjevaerie samebyar. Det ligger även inom ett kärnområde av riksintresse för rennäringen (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). Riksintresseområdet utgörs av ett område med särskilt viktigt vinterbete och innehåller flera uppsamlingsområden, trivselland och flyttleder.

Friluftsliv

Området används huvudsakligen som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Naturskogsområdets storlek och mångformighet med dess livsmiljöer för en stor mångfald av arter.
- Brandpräglad tallskog med ett glest, solgenomsläppligt trädsikt, ett tunt humusskikt samt gamla brandskadade tallar, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Brandpräglad barrblandskog med tydligt inslag av lövträd, samt gamla brandskadade tallar, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Grandominerad skog präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Grandominerad skog på kalkrik jordmån med kontinuitet av gamla träd och opåverkad hydrologi, inklusive kalkrika sumpskogsstråk och backkärr.
- Öppet och vidsträckt rikkärr med bitvis kraftig kalkpåverkan och en opåverkad hydrologi.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Rikkärr	34 hektar av naturreservatet utgörs av rikkärr.
Brandinsekter i boreal skog	Ingen av de berörda arterna har noterats i området. Då stora arealer skogsmark inom naturreservatet planeras att naturvårdsbrännas bör detta åtgärdsprogram ändå beaktas.
Skalbaggar på nyligen död tall	Ingen av de berörda arterna har noterats i området. Då stora arealer skogsmark inom naturreservatet planeras att naturvårdsbrännas bör detta åtgärdsprogram ändå beaktas.
Skalbaggar på äldre död tallved	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet. Då förekomsten av död tallved troligtvis kommer att öka på sikt bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid och en kontinuerlig tillförsel av död ved förväntas i naturreservatet bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid och en kontinuerlig tillförsel av död ved förväntas i naturreservatet bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i fyra skötselområden (A-D) där den långsiktiga förvaltningen av områdets naturvärden skiljer sig åt.

Skötselområde A – Kalkbarrskog och lövträdsrik barrskog (92 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av tre grandominerade delområden (A1-A3).

A1 utgörs av äldre granskog med ett stort lövträdsinslag. Förekomsten av gamla och grova sälgar och björkar är tämligen allmän. En stor del av de gamla sälgnarna är draperade i lunglav. Skogen har även inslag av aspdungar samt partier med tallar äldre än 200 år. Förekomsten av gamla, ofta senvuxna, granar är stor. Rötbrutna lågor av gran förekommer rikligt. Det finns även en del liggande och stående död ved av björk och sälgn. I nordväst utgörs skogen av kalkbarrskog med en tydligt kalkgynnad markvegetation. Kalkbarrskogen följer ett fuktstråk som under delar av året är en bäck.

A2 utgörs av äldre barrskog med ett stort inslag av äldre granar och tallar, varav de äldsta tallarna är runt 250 år. Även här finns ett relativt stort lövträdsinslag som utgörs av gamla och grova björkar, aspar och sälgar. På många av sälgnarna växer det rikligt med lunglav. Delar av skogen utgörs av tät och senvuxen stavaskog. Död ved förekommer framförallt i form av äldre tallågor och silverstubbar/brandstubbar men det finns även en del nyare död ved av gran.

A3 utgörs av fuktig, grandominerad naturskog som angränsar mot våtmarken.

Skogen i skötselområdet har påverkats av dimensionsavverkningar och mindre delar genomgick en kraftigare huggning på 1950-talet. Skogen är även påverkad av tidigare bränder som har skapat förutsättningar för lövträd att etablera sig i området.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av grandominerad naturskog och kalkbarrskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska inom en överskådlig framtid finnas ett fortsatt stort inslag av gamla och grova lövträd i skötselområdet. Skötselområdets hydrologi ska vara naturlig. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar och svampar, hackspettar samt kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Arealen grandominerad naturskog och kalkbarrskog ska vara 92 hektar.

Förvaltningsinriktning

Fri utveckling i kombination med mindre åtgärder för att gynna lövträd.

Skötselåtgärder

- Upprättande plan av skötsel för naturvärden knutna till lövträd samt utförande av åtgärder enligt planen vilket kan innebära avveckling av granar genom ringbarkning, fällning eller liknande av upp till 50 granar per femårsperiod. En inventering av hotade arter på lövträd bör föregå skötselåtgärder för att de bestånd som är bäst lämpade för skötselåtgärder ska kunna väljas ut.

Skötselområde B – Brandpräglad tall- och barrblandskog (80 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av fem delområden (B1-B5) med brandpräglad tall- eller barrblandskog. Fläckvis finns ett stort inslag av gamla tallar, varav de äldsta är över 250 år. De äldre tallarna har ofta brandljud. Lövträdsinslaget utgörs av sälk, asp och björk. En stor del av sälgarna är draperade i lunglav. Brandstubbar är allmänt förekommande, i övrigt är förekomsten av död ved sparsam. Skogen har påverkats i varierande omfattning, delar har i princip lämnats orörda sedan den senaste branden och delar har påverkats av dimensionsavverkningar och en kraftigare huggning på 1950-talet. I södra delen av skötselområdet finns ett par föryngringsytor som avverkades 2013.

Skötselområdets naturvärden gynnas bäst genom naturvårdsbränning. Större delen av skötselområdet har dock ett läge och en terräng som gör att det kan vara svårt att utföra naturvårdsbränning.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av brandpräglad naturskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av brand. Skogen i skötselområdet ska ha en stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska inom en överskådlig framtid finnas ett fortsatt inslag av gamla och grova lövträd i skötselområdet. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar och svampar, vedlevande insekter samt hackspettar. Arealen brandpräglad naturskog ska vara 80 hektar.

Förvaltningsinriktning

Naturvårdsbränning alternativt brandefterliknande åtgärder för att gynna tallar och lövträd.

Skötselåtgärder

- Plan för bränning och/eller brandefterliknande åtgärder samt utförande av åtgärder enligt plan vilket kan innebära bränning, fällning av träd och upprättande av brandgator med mera eller avveckling av granar genom fällning, ringbarkning eller likande samt bläckning eller katning av träd.

Skötselområde C– Föryngringsytor (13 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av två föryngringsytor (C1 och C2) som avverkades 2013. Föryngringsytorna är markberedda och planterade med tall.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av naturskog. Delar av skötselområdet kan vara präglad av brand och delar av skötselområdet kan vara lövträdsrikt. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar och svampar, vedlevande insekter samt hackspettar. Arealen naturskog ska vara 13 hektar.

Förvaltningsriktning

Naturvårdande röjning eller fällning av träd, naturvårdsbränning samt utglesning av trädsikt för att gynna lövträd.

Skötselåtgärder

- Naturvårdande röjning eller fällning av träd. Syftet med skötselåtgärderna är att skapa förutsättningar för nya lövsuccessioner samt att skapa heterogena bestånd.
- Delar av skötselområdet kan ingå i naturvårdsbränningar när sådana utförs i skötselområde B.
- När ungskogen vuxit upp kan utglesning av trädsikt genom avveckling av granar utföras i lövträdsrika delar av skötselområdet för att gynna naturvärden knutna till lövträd.

Skötselområde D – Rikkärr (34 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av ett rikkärr med mycket höga naturvärden.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av delvis öppet och delvis trädklätt rikkärr. Öppna partier kan vara präglade av hävd. Skötselområdet ska ha en naturlig hydrologi och näringsstatus. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna kalkgynnade kärlväxter, svampar, snäckor och insekter. Arealen rikkärr ska vara 34 hektar.

Förvaltningsriktning

Fri utveckling i kombination med myrslätter och/eller röjning av igenväxningsvegetation.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för skötsel av rikkärr samt utförande av åtgärder enligt planen, vilket kan innebära myrslätter, röjning av igenväxningsvegetation samt borttransport av hö och röjningsrester. Åtgärderna utförs i små områden som väljs ut efter noggrannare inventering.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Mörtsjöberget är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga naturvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett större antal besökare.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
A	Utglesning av trädskikt genom avveckling av granar	2	Inom 10 år	Återkommande vid behov
B	Upprättande av plan för naturvårdsbränning eller plan för brandefterliknande åtgärder	1	Inom 5 år	Engångsåtgärd
B	Åtgärder enligt plan för naturvårdsbränning eller plan för brandefterliknande åtgärder	1	Enligt plan	Enligt plan
B	Utglesning av trädskikt genom avveckling av granar	2	Inom 10 år	Återkommande vid behov
C	Naturvårdande röjning eller fällning av träd	1	Inom 10 år	Återkommande vid behov
C	Naturvårdsbränning	3	Enligt plan	Enligt plan

C	Utglesning av trädsikt genom avveckling av granar	3	Vid behov	Återkommande vid behov
D	Upprättande av plan för skötsel av rikkärr	1	Inom 5 år	Engångsåtgärd
D	Utförande av åtgärder enligt plan för skötsel av rikkärr	1	Enligt plan	Enligt plan
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla.	1	Inom 1 år	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Bränningsplan

Syftet med en bränningsplan är bland annat att tydligt redovisa bränningsområdets avgränsning (geografiskt och i terrängen), beskriva kvalitativa mål med bränningen ur naturvårdssynpunkt samt att tydliggöra bränningens planering ur säkerhetssynpunkt. I samband med bränningsplaneringen ska samråd med berörda samebya och Sametinget ske.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45
- Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31
- Länsstyrelsen i Jämtlands län 2002. Våtmarker i Jämtlands län. Del 4 – Krokoms och Strömsunds kommuner. Objekt 19F8H01. Natur i Jämtlands län 2002:2.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012–2021. Diariennr. 511-3838-2012.
- Naturvårdsverket 2005. Naturvårdsbränning. Vägledning för brand och bränning i skyddad skog. Naturvårdsverkets Rapport 5438.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. Naturvårdsverket rapport 5601.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket rapport 5610.
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.
- Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2015–2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skyddad skog.
- Skogsstyrelsen 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Strömsunds kommun 2009. Vindkraft i Strömsunds kommun, södra delen. Fördjupad översiktsplan.
- Strömsunds kommun 2014. Översiktsplan för Strömsunds kommun.

Källor på internet

- Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
- Lantmäteriet. Historiska kartor. Generalstabskartan 1903 (Östersund J242-67-1), Ekonomiska kartan 1969,70 (Tannsjön J141-19F8-9i-j73), Ekonomiska kartan 1970 (Ede J141-19F8-9g-h73). <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.
- Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland
Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Objekt ID: 53431, 53538, 53 436, 53 432, 53 540, 41 809, 41 810. Skogsdataportalen
<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>
Skogsstyrelsen. Skog och historia. Objekt Nr 3322986. Skogsdataportalen
<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

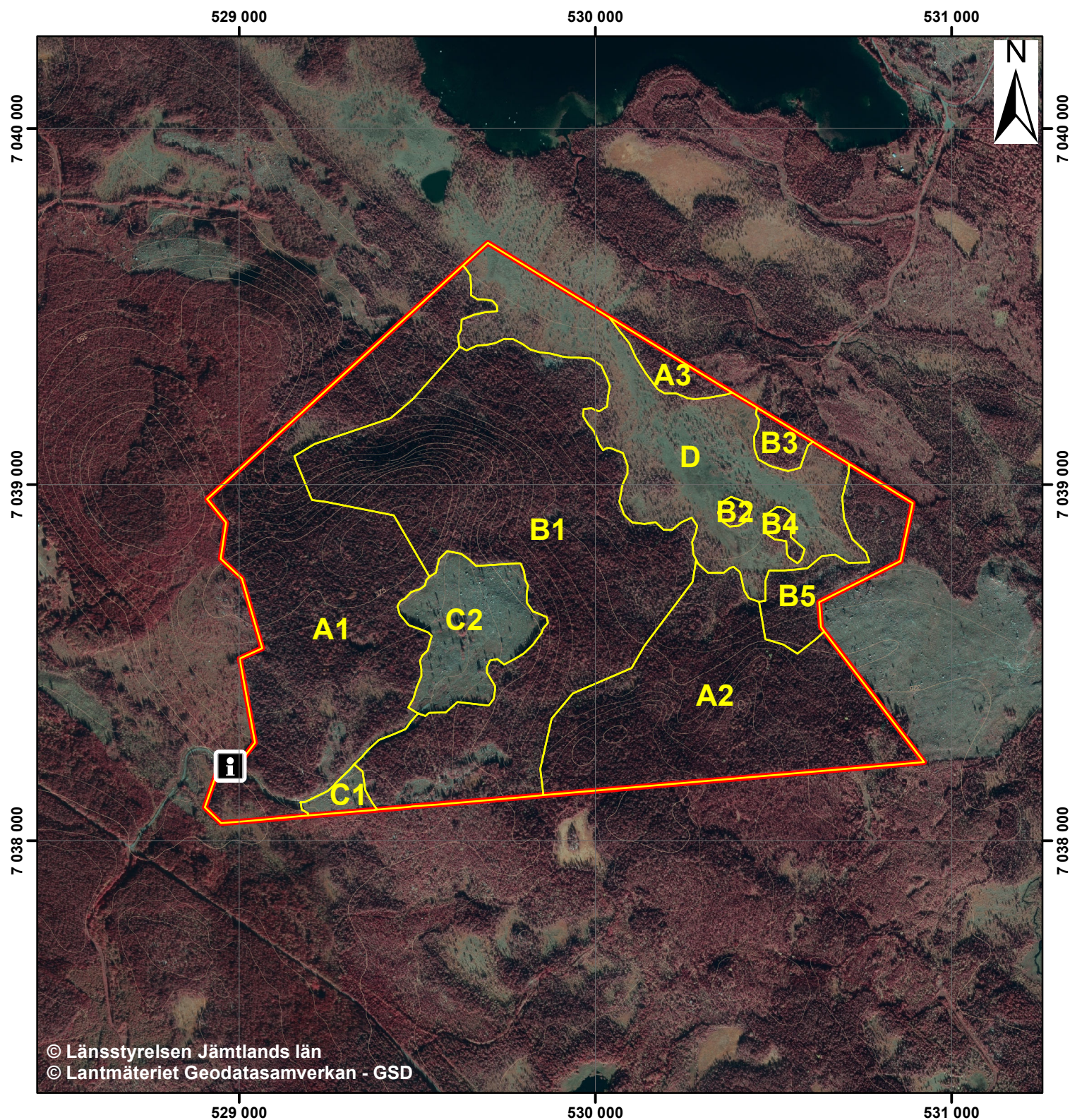
Ej tryckta källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatas 2019-03-21. ©
Sveriges geologiska undersökning (SGU)
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Mörtsjöberget Skötselplankarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Gräns för naturreservatet Gräns för skötselområden

Informationstavla

0 500 m

Skala 1:15 000

Artförteckning naturreservatet Mörtsjöberget

I artförteckningen nedan anges ett urval av naturvårdsarter funna i naturreservatet Mörtsjöberget. Naturvårdsarter definieras enligt ArtDatabanken som fridlysta arter, nyckelararter, rödlistade arter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen "Typ":

- Rödlistekategorier enligt Rödlistade arter i Sverige 2015: EN- starkt hotad, VU- sårbar, NT- nära hotad.
- ÅGP - Arten ingår i ett Åtgärdsprogram för hotade arter.
- S - Arten är en signalart enligt Skogsstyrelsen
- N2 - Arten ingår i Natura 2000 Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet
- K - Karaktärsart för kalkbarrskog

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Typ
Kärlväxter		
<i>Aconitum lycoctonum subsp. septentrionale</i>	Nordisk stormhatt	S, K
<i>Actaea spicata</i>	Svart trolldruva	S, K
<i>Cypripedium calceolus</i>	Guckusko	N2, S, K
<i>Dactylorhiza majalis subsp. lapponica</i>	Sumpnycklar	
<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	S, K
<i>Goodyera repens</i>	Knärot	NT, S
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudsporre	K
<i>Hepatica nobilis</i>	Blåsippa	S, K
<i>Neottia ovata</i>	Tvåblad	S, K
<i>Ribes alpinum</i>	Måbär	K
Lavar		
<i>Alectoria sarmentosa</i>	Garnlav	NT, S
<i>Carbonicola anthracophila</i>	Kolflarnlav	NT, S
<i>Chaenotheca cinerea</i>	Blekskaftad nållav	EN
<i>Chaenotheca gracilentia</i>	Smalskaftslav	VU, S
<i>Cladonia parasitica</i>	Dvärgbägarlav	NT, S
<i>Hertelidea botryosa</i>	Vedskivlav	NT, S
<i>Leptogium saturninum</i>	Skinnlav	S
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	NT, S

Länsstyrelsen
Jämtlands län

<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrovellav	NT, S
<i>Nephroma bellum</i>	Stuplav	S
<i>Nephroma resupinatum</i>	Luddlav	S
<i>Peltigera collina</i>	Grynig filtlav	NT, S

Svampar

<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	NT, S
<i>Haploporus odorus</i>	Doftticka	VU, S
<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granticka	NT, S
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka	NT, S
<i>Phellinus viticola</i>	Vedticka	S
